22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Проф д-р Каќа Поповска и соработници	Микробиологија за студентите по стоматологија	Катедра по микробиологија и паразитологија	2016
		2.	Пановски Никола и соработници	Медицинска микробиологија - општ дел	Катедра по микробиологија и паразитологија	2008
		3.	Проф д-р Гордана Јанкоска и соработници	Практикум за студентите по дентална медицина	Катедра по микробиологија и паразитологија	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Симон Бејкер, Џејн Никлин, Навид Кан, Рицард Килингтон	Краток приказ на микробиологијата	Преведена во рамките на проектот на владата на Р Македонија за превод на стручни и научни книги	2010

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Претклиничка мобилна протетика			
2.	Код	ДМЗПМ2			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра за стоматолошка протетика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3 и 4
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	8			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Сања Панчевска (наставници и соработници од Катедрата за стоматолошка протетика)			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Ислушани сите задолжителни предмети од прва година			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Студентот се стекнува со знаење за промените на стоматогнатиот систем како резултат на целосен и делумен губиток на забите, ги препознава различните видови на мобилни протетички надоместоци, ги дефинира основните поими како ретенција и стабилизација. Студентот се запознава со сите фази во изработка на мобилните протетички надоместоци, тотални, парцијални и протези на метален скелет. Студентот е оспособен за сите лабораториски фази во изработката на мобилните акрилатни протези како и моделирањето на парцијалните протези на метален скелет.			

12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Теоретска настава -предавања** **III семестар** **1.Поглавје - тотална протеза** 1. Морфолошко - функционални промени на мастикаторниот орган во услови на тотална беззабност, лежиште на тотални протези .... 1 час 2. Ретенција и стабилизација на тотални протези ...... 1 час 3. Движења на долна вилица; Бенетов агол, сагитална кондилна патека, сагитален инцизален агол, физиолошко мирување .... 1час 4. Лабораториски и клинички фази во изработка на ТП: лажици за земање на отпечаток – поделба, анатомски отпечаток, излевање и добивање на работен модел .... 1 час 5. Поделба на индивидуални лажици, подготовка на паботен модел и изработка на индивидуални лажици; функционален отпечаток дефиниција и поделба ..... 1час 6. Подготовка на функционален модел за излевање, дефинитивен модел, изработка на загризни шаблони ... ……………………………………………………….. 1 час 7. Методи за одредување на меѓувилични соодноси; ориентациона протетичка рамнина, вертикална димензија и централна релација. Ориентациони линии при фиксирање на загризни шаблони и избор на артефициелни .... 1час 8. Артикулатори и образен лак. ……………………… 1час 9. Пренесување на работни модели во артикулатор .... 1час 10. Методи за поставување на вештачки заби, општи и специјални правила за постава на заби .... 2 часа 11. Завршни лабораториски постапки при изработка на ТП .... 2 часа 12. Имедијатни протези, дефиниција, видови и лабораториски постапки …….................................. 1 час 13. Поправки на ТП .... 1 час *Резултати од 1 поглавје:* Студентот ги изучува промените на стоматогнатиот систем како резултат на губиток на забите, лежиштето на ТП. Запознаен е со фазите во изработка на ТП и самостојно може да ги изведе лабораториските постапки во изработувањето на мобилните протетички надоместоци. Студентот ѓи изучува различните видови на поправки на ТП како и појмот и постапките за изработки на имедијатни протези. **IV семестар** **2 поглавје – Акрилатна парцијална протеза (ПП)** 1. Причини и последици од делумен губиток на заби; потпорни ткива на ПП .... 1 час 2. Класификации на парцијална беззабност .... 1 час 3. Вовед во дентална паралелометрија .... 1 час 4. Елементи на ПП – гингивален и дентален дел ..... 2 часа 5. Ретенција и ретенциски елементи кај ПП .... 1 час 6. Лабораториски и клинички постапки во изработка на ПП; анатомски отпечаток, добивање на работен модел, видови на индивидуални лажици и нивна изработка .... 1час 7. Специфичности на функционален отпечаток, дефинитивен работен модел и изработка на загризни шаблони .... 1час 8. Карактеристики на меѓувилични соодноси кај делумна беззабност, избор на вештачки заби и нивна постава..... .... 1 час 9. Завршни лабораториски постапки – навосочување и киветирање на

ПП .... 1 час

Резултати од 2 поглавје: Студентот се запознава со класификациите на парцијалната беззабност, елементите на ПП. Студентот е запознаен и е способен да ги изработи жичените ретенциски елементи и лабораториските постапки за изработка на ПП

3. поглавје – Протези на метален скелет (СПП)

1. Елементи на СПП – голем, мал поврзувач и елементи за ретенција, стабилизација и дентално пренесување на џвакопритисок .... 2 часа
2. Лабораториски постапки за изработка на СПП; планирање, моделирање и дублирање на модели .... 2 часа
3. Завршни лабораториски фази во изработка на СПП; подготовка за леење на метален скелет, леење и обработка на скелет, полирање, изработка на форгуси .... 1 час

Резултати од 3 поглавје: Студентот ги запознава елементите на СПП и лабораториските постапки за изработка на протези на метален скелет.

Вкупно: .... *30 часа*

Практична настава-вежби
- Од првото поглавје – тотална протеза .... 45 часа
- Од второто и трето поглавје – парцијална протетеза и протези на метален скелет …….......................... 45часа
Вкупно ....90 часа

13	Заемна поврзаност на предметите	Дентална анатомија и морфологија	
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, вежби лабораториски, работа во мали групи, презентирање и изведување на лабораториски постапки, демонстрирање на инструменти и методи кои се користат.	
15.	Вкупен расположив фонд на време	240 часа	
16.	Форми на наставните активности	16.1. Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2. Вежби (**лабораториски,** аудиториски), семинари, тимска работа: часови	90
		16.3. Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1. Проектни задачи: часови	
		17.2. Самостојни задачи: часови	
		17.3. Домашно учење - задачи	120
18	Услови за потпис	Реализирана програма за лабораториски вежби; присуство на најмалку 60% предавања	
19	Начин на оценување		
	19.1.	Тестови: бодови	2 теста х 25 бодови
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови	Практичен и усен испит 50 бодови
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е.Јанкуловска	Тотална протеза – претклиника (второ издание)	Стоматолошки факултет, Скопје	2012
		2.	Е.Јанкуловска	Парцијална скелетирана протеза - претклиника	Стоматолошки факултет, Скопје	2018
		3.	Љ Гугувчевски	Претклиника на парцијалното протезирање		2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велески Д.	Клиника и техника на парцијални протези (книга прва)	Стоматолошки факултет УКИМ, Скопје	2010
		2.	Велески Д.	Клиника и техника на парцијални протези (книга втора) Скелетирани и метални комплексни протези	Стоматолошки факултет УКИМ, Скопје	2014
		3.	Ран А, Ајванхо Џ и Пламер К.	Учебник за тотални протези	Arberia Design	2016

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Орална биохемија и физиологија			
2.	Код	ДМЗОБ2			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра за болести на устата и пародонтот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник	Одговорен наставник: проф. д-р Ќиро Ивановски; проф. д-р Катарина Дирјанска проф. д-р Снежана Пешевска проф. д-р Стевица Ристоска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			